

kiszabadulásuk eszköze mégis csak az az egyszerű vöröskeresztes zászló volt, mely Larmichant nővér fehér kötényéből és egy ócska kínai vörös takaróból készült. Főtiszt. Thieffry úr ötlete volt ez, a nővérek pedig megvalósították.

Ezek a jó urak elég magasán lobogtatták a szembenlevő hegyen, csakhogy a rendezett katonák észrevegyék; nem féltek az öröktől, akik különben fejüket veszelve menekültek. A katonák odasiettek s magukkal vitték a képet, akiket társaik a legszívélyesebb fogadtatásban részesítettek; velük együtt a nővéreket is visszakisérték Kianba. Gondviselészerű ez az eset, jó Anyám, mert már néhány nap múlva a vörösök újra megtámadták a rendezett hadsereget és éppen ez a csapat esett áldozatul; így tehát ismét félhetjük Kiant és környékét.

Leport és Ramos nővérek fogságuk utolsó napjaiban hallották, amint kivégeztetésüket tervezgették az őket őrző vörös parasztok. „Meg kell őket ölni; meg is fogják őket ölni”... mondogatták a vörösök. A nővérek azonban titokban tartották ezt és sem egymásnak, sem másnak nem szóltak róla. Minden veszi látszott, de Mária, a Szeplőtelen Szűz közbelépett.

Most rajtunk a sor; itt az ideje, hogy hálálkodjunk. Szentmiséket mondattunk e szándéokra és templomunk Védőszentjének ünnepén, engedéllyel ünnepélyes imádást tartunk majd kápolnánkban, hogy Isten irgalmát leesdjük még egyre fenyegetett misszióinkra. Mennyi van még veszélyben! Szegény Kína! Mennyire óhajtanók a békét, hogy dolgozhassunk, hiszen annyi lélek vár! Nővéreink, amióta szenvedtek érte, még jobban szeretik ezt az országot.

Von Arx úrról eddig még semmi újság. Az hírlik róla, hogy megölték.

*Reisenthal* nővér.



# KÖZPONTI LAP

Havi közlemények  
Szent Vince Szeretet-leányai számára.

---

17. ÉVFOLYAM. 1931. 4. SZÁM

---

TARTALOM: Pauperes Sion. — Szent Márta ünnepén. — A természet-tudomány a valláserkölcös nevelés szolgálatában. — Egyházi ének- és zenetanfolyam. — Szent Vince szavai. — Társulati Hírek. 1. A Csodás-érem újabb kegyelmei. 2. Kedves Muschong Mária nővérünk a brazíliai missióban. — Etienne Ker. János. 20. Névtelen hősök. — Sajtóhibák a novénákban. — Szünorák.

---

## Pauperes Sion.

(Főtisztelendő Verdier (Verdié) generális atyától.)

*Sion szegényeit megelégitem kenyérrel.  
Papjait fölöltöztem üdvösséggel.  
(131. Zsolt.)*

Bizonyára ráismernek e szavakban dicső Atyánk ünnepi miséjének *Introitus*-ára. E szavak a 131. zsoltárban találhatók. Egyike ez ama *fölmeneti* zsoltároknak, melyeket a zsidó hívők akkor énekeltek, amikor ünnepeiken fölmentek Jeruzsálembe, a Sion hegyére.

Az áhítatos zarándokok e zsoltárral emlékeztek meg egyrészt templomuk alapításáról és felépítéséről s egyben arról a kettős nagy ígétről is, melyet Jehova Dávidnak és népének tett azzal a föltétellel, hogy az Úrnak törvé-

neyeit és parancsait híven megtartják. Ezt a kettős ígéretet, melynek teljeseése volt a választott nép boldogsága és Isten hozzá való irgalmának megnyilatkozása, tartalmazzák e kis értekezés bevezető sorai. Tehát a szegények megkönnyebbülését: lesz elégséges kenyercrük. *Sion szegényeit megelégitem kenyérrel: s egyben a papság megszentelését is: felöltöztetnek üdvösséggel. Papjait felöltöztetem üdvösséggel.*

Ezt a kettős ígéretet éneklí az Egyház Szentünk miséjének *Introitus*-ában, jelezni akarván ezzel, hogy Szent Vincében és Szent Vince által sokkal inkább megvalósultak ezek, mint bármely más Szent életében.

A misztikus Sionban, mely nem más, mint az Anyaszentegyház, gyámolítják, szerelik és kiszolgálják a szegényeket s a papok erénybe és üdvösségbe öltöznek. Ezt az ígéretet tette a jó Isten, amikor Vincét a világnak, szorosabban az Egyháznak adta. Ez volt a kis Landes-i páztorfiú hivatása. Nagy tisztesség és még nagyobb boldogság ez reá nézve. S aki méltó dicsbeszédet óhajtana tartani Szent Vincéről, csak azt fejtse ki, hogyan valósult meg benne ez a kettős hivatása: a szegények gyámolítása és a papság megszentelése. *Ad salutem pauperum et cleri disciplinam. A szegények üdvösségének munkálására s a papi fegyelem fenntartására.*

De Szent Vince kettős missiója és hivatása nem kizárólag az övé. Az a tisztesség és boldogság, hogy a szegényeknek és a papságnak szolgálhatóit, nem szűnt meg az ő halálával. Nagy számban jelentkeztek rá törvényes örökösök. Amikor a Szeretet pátriarkája utolsót sóhajtott és dicső lelke bevonult az örök csarnokokba, akkor már nagyszámú családja környezte. Ez örökösök, ezek az ő gyermekei, mi vagyunk; önök és mi és mindazok, akikre örökség gyanánt hagyta azt a tisztességet és boldogságot, hogy az Úrnak reá vonatkozó ígéreteit megvalósítsák.

Fiai, a missióspapok, a papság nevelését és megszentelését kapták örökségül, valamint a falvak szegény népének lelki gondozását is. Mert nemcsak anyagi kenyér-

re éheznek a szegény; lelke is sokat szenved és sír az éhségtől, mert hiányát érzi a lelki kenyérnek, az élet kenyérének. Nagy tisztesség ez Szent Vince fiai részére! Ki ne látná ezt be, kivált e dicső Atyánknak szentelt hónap folyamán? Imádkozzanak értük, kedves nővéreim. Kivált ünnepén és annak oktavájában kérjék Istent, hogy a missióspapok — miután maguk is felöltötték az üdvösséget, — hathatósan hozzájáruljanak az oltár szolgálóinak megszenteléséhez.

Önökre, kedves leányaim, kiváltképen a másik boldogító ígéret megvalósítása vár Jézus Krisztus Egyházában. A szegényeket szolgálják, táplálják, megelégitik. Az önök osztályrésze is nagy tisztesség és boldogság számukra, annál is inkább, mert szeretetteljes szolgálatuk ne álljon meg a szegények testi gyámolításánál, hanem a hit szellemében, imában és áldozatban és saját példájuk tökéletességével a szegények lelkét is szolgálják. Közös szent Atyánk és Alapítónk lelki követésében tehát az önök öröksége is csodálatosan szép. Ki kételkedhetnék ebben?

Hogy még jobban megbecsüljék, csak emlékezetükbe kell idéznem, hogy még maga Szent Vince is mennyire magasztalta és nagyra tartotta hivatásukat. A papi hivatás után a legelső rangfokozatra az önökét emelte. És vajjon tévedett-e talán? Jól tudják, hogy nem, azért nem is bizonyítom tovább. Szeretném, hogy Szent Vince e hónapja folyamán bensőbb és mélyebb elmélkedésük tárgyává tegyék s jobban megértsék, mily meg nem érdemelt kegyelemben részesítette az Úr, amikor annyi más közül éppen önöket választotta ki, hogy szolgálói lehessenek a szegény betegeknek.

Szeretném, hogy hivatásuknak ez a nagybecsülése a hit világossága és szelleme által mindennapi életük gyakorlataiban és részleteiben is megnyilatkozzék. Hogy a társulatban hagyományosan gyakorolt szegények szolgálata legyen mindig első és főcéljuk. Legfőbb vágyuk az legyen, hogy negyedik fogadalmukkal a szegényeknek szentelt életüket Jézus Krisztusnak áldozhassák. Szeret-

ném, hogy minden egyéb mű — bármily hasznos és természetes hajlamaiknak megfelelő is — a gyakorlatban és értékelésben csupán másodrangú helyet foglaljon el. Az első mű teljes jogánál, veleszületett abszolút jogánál fogva a szegények közvellen és személyes szolgálata legyen, amennyire ez csak lehetséges.

E hónap folyamán olvassák és elmélkedjék át még jobban, mint máskor, szent szabályaik VII. fejezetét. Lassan olvassák el (figyeljen erre a szolgáló-nővér), hogy kis lelküismeret-vizsgálatot és figyelmes fontolgatást tartassanak olvasás közben. Kérdezzék maguktól Isten előtt, vajjon a szegényekkel általában, s kivált a szegény betegekkel részvétellel, szelídséggel, szívéllyességgel, tisztelettel bánnak-e, még a legdurvábbakkal is? Ne engedjünk a természetnek; mindent a hit szellemében!

E hónap folyamán bizonyára gyakrabban és szívből mondták el szent Vince litániájának egyes fohászait. Kivált ezeket említem: *Szent Vince, ki hősiessé önfeláldozással siettél a szegények bármelyikének segítségére, könyörögj értünk!* És: *Szent Vince, ki az Úr papjainak gyöngéd atyja voltál, könyörögj értünk!*

Tegyék ezt és nagyobb megértéssel és áhitattal énekelik majd az Egyházzal: *Pauperes Sion... Sion szegényeit megelégitem kenyérrel, papjait felöltöztetem üdvösséggel.*

### Szent Márta ünnepén.

(Nagyontisztelendő Inchelin (Enslén) anyától.)

A nővérházak Bethániájában minden évben megtartunk egy kedves és szívéllyes kis ünnepet, mert az Úr Jézus mindegyik nővérházban talál egy hűséges Mártát, aki önfeláldozó szeretettel készíti el számára az ételeket a kicsinyek, a szegények, a betegek és az ő többi arái személyében. Ennek az ő kedves Mártájának mondja majd

egy napon: „Éheztem, és ennem adtál.” Édes szó ez! És még vigasztalóbb és jutalmazóbb lesz, amikor az Ég fenséges Királya azt is hozzáteszi; „Amit egynek a legkisebbek közül tettél, nekem tetted. Láttam a te rejtett munkálkodásodat s kivált arra figyeltem, milyen szeretettel végezted. Hiszen annyiféleképen szolgálhatnak nekem!”

Ez az ünnep az egész család hálás köszönete. Oly jól esik, hogy ilyenkor ki-ki megszólaltathatja szívét és kimutathatja, mennyire becsüli az Úr mindennemű szolgálatát! Ha Márta nem készítené el az étkeket, másnak kellene azokat elkészíteni. Azért az, aki a konyhán dolgozik, részesül azoknak érdemeiben is, akik közvetlenül szolgálhatnak a betegeknek vagy gyermekeknek. S ha e mellett még imádkozik is és egyesül a jó Istennel, kegyelmeket von le a művekre. Isten előtt talán még inkább Mária ő, mint az olyan, aki zárdája csendjében szemlélődő életet él.

Vannak, akik kissé bizalmatlanul tekintenek Márta életére. Talán nem tartják a legjobb résznek. De nincs igazuk. Az Üdvözítő Mártában nem a gondosságot, nem a buzgóságot rólta meg, hanem azt a kis irigységet és féltékenységet, amellyel Mária iránt viseltetett. Márta azt kívánta volna, hogy az is tegyen-vegyen, gondoskodjék; mert úgy gondolta, hogy egyedül csak ezzel szolgálhat Jézusnak. S ez most is szól egyes túlszorgos Mártáknak. Némelyek egészen a külső munkákba temetkeznek s azt kívánják, hogy mások is, akik közvetlen szolgálatokba vannak beosztva, az ő segítségükre jöjjenek.

Mások meg nem tekintik elég megtisztelőnek a sütés-főzés munkálatait, mert csupán emberi szempontból ítélik meg. Ezen a szent ünnepen tekintsenek szent pártfogójukra és tanulják meg tőle szeretni és megbecsülni ezt a foglalkozást, mely oly naggyá teszi majd őket a mennyek országában. Igazi nagy nyereségnek tekintsék tisztességüket, mert konyhájuk rejtekén kimondhatatlan érdemeiket szerzhethetnek azzal, hogy az Úr Jézus szegényeiben és szolgálóiban neki szolgáljanak éppen úgy, amiként Názáretben

a szentséges Szűz is elkészítette az étkeket szent Fiának és szent Józsefnek.

Jézus azért mondta Mártának: „Te szorgos vagy”, hogy hozzátegye: „Egy a szükséges, az hogy mellettem légy. Ezt megteheted konyhádban is, hisz nem vagyok-e én is melletted? Mindíg azzal vagyok, aki szeret engem. Állandóan szívében lakozom. Ha tehát érzed, hogy heveskedés, nyugtalanság, sietség kísértenek és bánt, hogy nem győzől eleget tenni és mindenkit kielégíteni, jöjj csak hozzám. Mondd el nekem apró nehézségeidet. Kérjed kegyelmemet, segítségemet. A helyett, hogy rossz természetnek szabadfolyást engednél, menekülj szent Szívemre, s én mindent jóra fordítok. Mennyi kegyelemmel halmozhatnálak el, mennyi világosságot áraszthatnék reád, ha én lehetnék főbizalmasod és hozzám jönnél előbb, mint a teremtményekhez! Nagyon szívesen tartózkodom a konyhában, hacsak a lélek is szívesen lát ott engem! Sok szentet neveltem már ebben a tisztségben; szeretnék még többet is!”

Kedves Márták, az ünnep hősei, akarják-e ezt? Ha igen, akkor tisztségüket az Úr Jézus szolgálatának tekintsék. Ő, a Mester, rejlőzik mindegyik embertársukban, akivel érintkeznek munka közben. A földolog, hogy ráismerjenek és így fogadják őt, így szolgáljanak neki, bármily alakban jelentkezik is előttük. Ábrahám azt hitte, hogy három fiatal embert vendégel meg házában; pedig három angyal volt az.

Egy szentéletű lélek egyik napon nem egészen szelíden felelt annak, aki éppen terhére volt. De azonnal magábatért és így kiáltott fel: „Bocsáss meg Jézusom! Elfelejtettem, hogy te vagy az.” Önök se felejtsék el, hogy Jézus az. Hamar igazítsák ki a kevésbbé illő feleletet és kettőztessék meg szelídségüket és előzékenységüket.

Az Úr Jézus percre sem hagyja el önöket, mindenkor velük van. Bárcsak otthonosan érezné magát a konyhában! Kérjék a szentséges Szűzet, tanítsa meg önöket, hogyan lehessenek egyben Márták és Máriák is azzal, hogy

mindent, még a legjelentéktelenebb dolgot is, szeretetből végeznek.

Még egyet. Pontosak legyenek, hogy pontos időben szolgálhassák fel az ételleket. Ezzel nagyban hozzájárulnak a házi szabályszerűség fenntartásához és megőrzéséhez.

Végre legyen készséges mindegyik nővér arra, hogy a konyhában foglalatoskodjék, sőt ajánlja föl segítségét a szolgáló-nővérnek. Időről-időre igyekezzünk kissé kikapcsolni és helyettesíteni a konyha-nővéreket, ha a ház körülményei ezt némiképp is megengedik.

## A természettudomány a valláserkölcös nevelés szolgálatában.

### A teremtés.

(Folytatás.)

Van a természetnek hallható zenéje is. A rétnak és erdőnek zsongása. Ő játszik a színek finom citeráján épűgy, mint a hangok húrjain. Játszik rajtuk reggeli és esti imát, tavaszi trillát, őszi búcsúzást. Játszik ott is, ahol ember nem hallja: az őserdők mélyén, a tenger ölén.

A világ a szépség tárlata. De mit érne a sok műremek, ha nem volna földi lény, aki értelmes öntudattal gyönyörködhetik a remek alkotásokban? Mit érne a szép kép, ha nincs szem, mely elmerülhet a szépség szemléletében? Miért hangzanék a magasból a trillázó pacsirta dala, ha nem volna szív, melyben a madár dala megrezgeteli a mély érzések húrjait, hogy Isten dicsőségére azon is akkordok zengjenek?

Vajjon miért a sok csillagfény- sugárzás, a sokféle színfolt, az a kiapadhatatlan találékonyosság, amellyel madár- és lepkeszárnyat, virágszirmot és rovarakát, stb.

színez a művész? Azért, hogy akik majd megértő szemmel nézik a remek alkotásokat, az alkotónak dicsőítő éneket zengjenek.

Igen, amikor az Isten pazar bőkezűséggel szórta a szépségeket, amikor mindent megteremtett, akkor reánk gondolt; azokra, akiknek majd szívet ad. Érettünk alkotott árnyékos erdőt; a tarka virágot azért ültette útjainkra, hogy együtt mosolyogjanak velünk. A fűszálat és madarakat, az éltető levegőt gyönyörűségünkre, hasznunkra teremtette.

És milyen szent örömmel engedelmeskedik minden, de minden az Úrnak! Isten szavára borul fölénk a végtelen égbolt. Engedelmeskedik, amikor elsötétül és felhőiből megöntözi a szomjas fűszálat és a virágok gyökereit. A napnak azt parancsolta a Teremtő, hogy ömlessze sugarait a földre; adjon színt a virágnak, ízt a gyümölcsnek. Este pedig pihenjen le ő is!

Isten óhajára öltöznek lombba és virágba a fák tavasszal és álmodnak télen.

Végre az örök Isten elgondolása szerint napsugaras pálmafák alól indult útnak az emberiség is. Megjelent a teremtés koronája, az Úr szemefénye, az ember, akibe belelehelte Istenségének egy szikráját. Szívet adott neki s hozzá így szólt Isten: „Szeresd Uradat Teremtődöt!” S az ember szíve megdobogott a neki szóló parancs boldogságától. Erre gondolva szent Ferenc így kiált fel: „Hogy is parancsolhattad, édes jó Istenem, hogy szeressünk; miért kellett ezt parancsolnod, hiszen szívet adtál és ez meghal a Te szerelmed nélkül.”

A teremtő fönségét, hatalmát hirdeti minden a világon. A tomboló vihar orgonája meg a lomb között sutlogó szellő, a harasztlörögés, meg a zümmögő rovar. Igen, minden teremtett lény himnusz zeng, imádkozik. A nap, mikor ébred, és pihenni tér, felragyog az égre. Ez az imádsága. Az erdő alkonyatkor foházkodik a madár dalával meg a virág illatával...

A világ hangversenyén a legjelentősebb szerepet mégis

az ember tölti be. Az értelem nélkül való lények öntudatlanul dicsérik a Teremtőt, de Isten dicsőségének himnuszát a földi lények közül csak ő, az értelmes lélekkel megáldott ember zengheti. Az ember lelkéből, annak mélyéből felhangzó dicsőítő-ének mindenkor kedves az Úrnak, akár a koronás próféták hárfájaként zeng, akár pásztorfurulyára emlékeztet; csak tiszta hangot adjon. Igen, az ember dicsőítő énekének tiszta lélek mélyéből kell fakadnia.

Ez az ember kiváltsága, a lélekkel megáldott teremtmény előnye a többiek felett.

Éreznem kell, hogy bármily kicsiny vagyok, van bennem valami, amit nem határol az anyag. Tudnom kell, hogy van valami, ami kiléphet belőlem, ami átfogja a csillagokat is. Nem vagyok csak anyag, mint a tenger, a hegy, a csillagos égbolt. Van bennem valami, ami éltet; lelkem van, ami által olyan közel állok magamhoz és mégis ugyanakkor átrepülhetem vele az egész világot. Van bennem lélek, akihez senki hozzá nem fér, ha én nem engedem. Lélek! nem anyag. Hasonlíthatatlanul több annál; magasabb. Az anyagnak éltetője. Nem úr fölötté más; csak én magam, és akinek én is engedelmeskedem: az Isten.

Ég és föld elmúlnak, de az én lelkem el nem múlik soha. Lélek és természet; ez a két egymásra ható, egymást kölcsönösen termékenyítő világ. Lélek nélkül nincs szép természet. A lélek öltözteti színbe, hangba, illatba, ízbe a rezgő anyagot. Lélek által lesz a természet széppé, kellemessé. Fény csak ott van, ahol szem nyílik; hang, dal, harmónia csak ott, ahol lélek hallgatja.

Azt mondja Prohászka püspök úr: „Minden darab vidék csupa fény, csupa forma, alak és szín, csupa jel és jegy; mondhatjuk, hangjegy. Minden vidék tehát egy leköltözött ének!”

De hol az énekes? Az énekes a lélek lesz, mely a jegyekre, az ének és öröm ez ingerére felelni tud. A világban a szépség és jóság, sőt a küzdelem, a baj és a kereszt is csupa jegy, még pedig a mélyen érző s az is-

teni harmóniát magában hordozó lélek előtt hangjegy; ének és öröm ezekből csak általa és benne lesz. „Aki pedig így tud énekelni, az tud szeretni is.”

Két világ környékez minket: a természet és a kegyelem világa; és mi mindkettőből élünk. A természet csillagai, erdei, óceánjai, pálmái, fűszálai, titokzatos, szép valóságok; néma zenéjüktől tanul meg énekelni a lelkünk. S valamint ez az erdős, csillagos, hullámos világ, ez az isteni gondolat megtestesülése fölemel bennünket, elének lép a szellemi világ is, mely ugyancsak telítve van gondolattal és szépséggel. Ott is vannak csillagok, holdak, napok, hegyek és óceánok. Ott is vannak magasság és mélység, fölség és szépség, fény és sötétség: de mindennek fölött ott nyílnak meg az Isten országának távlatai.

Tagadhatatlan, hogy van a világban tövis és göröngy is. Az Úr hűtlenségünkért sötétséget, keserúséget és könnyeket is küld reánk, de ezekkel is csak a szebb életet akarja kialakítani bennünk. Tapasztaljuk, hogy amikor viharok dúlnak, ha világok készülnek összeomlani, a vihar kitombolása után szivárványt rajzol az Úr az égre, a béke jeléül. Tövis környékezi az életet, mintha Krisztus gondolatát akarná jelképezni; Messiásunk a fájdalom töviseiből szötte össze a nyolc boldogságot, mikor hegyibeszédekben az emberi lélek boldogságnak titkát közölte.

A megsértett Isten néha fizikai büntetéssel sújta az embert, de akkor is napsugárból fonja büntető ostorát. Fenyít szélviharral, hullámveréssel, jégesővel, vízáradással, szárazsággal, napszúrással... Bünteti az embert azért is, hogy kénytelen legyen bevallani: „Egyedül Isten az Úr!”

Isten az erkölcsi világra való tekintettel rendezte a fizikai világot. Isten előre látott minden történést, az emberek jó és gonosz tetteit egyaránt. Azért a természeti erők működésének menetét úgy irányította már kezdetben, hogy annak idején jutalmul, vagy büntető ostorul szerepeljenek. Így lett a nap az „Isten szeme”; na pedig a napsugárból „Isten ostora” fonódik, azt az emberi gonoszság idézi elő. A napsugár a Gondviselés eszköze.

Vannak vakondtermészetű lelkek, akiknek napsütésben is csak az árnyék lűnik szemükbe, nem a sokszínű virág. A boldog élet titka pedig az, hogy hívő lélekkel, a tudástól tágranyilt szemmel, de gyermekkedéllyel nézzük a világot. A gyermek nem ütközik meg azon, hogy a napfény nemcsak színfoltot, de árnyékot is rajzol; nem duzzog azért, hogy a virágot tövisek közül kell szakítania, hanem örül, hogy az árnyék mellett van verőfény is, és tövisek között is nyílik virág.

(Folytatjuk.)

### Egyházi ének- és zenetanfolyam.

Novemberi számunkban jeleztük, hogy az érseki helynök úr a szerzetesnők számára egyházi ének- és zenetanfolyamot állított be Budapesten. A tanfolyamon 24 különböző rendű szerzetesnő vett részt, köztük helybeli kedves nővéreink közül is többen.

Drága elöljáróink gondos szeretete a vidéken működő kedves nővéreink számára is lehetővé akarja tenni, hogy megismerjék mindazon tudnivalókat, melyek szükségesek ahhoz, hogy az egyházi zene szellemébe behatolhassanak és kápolnáikban, templomaikban, iskoláikban az Egyház hivatalos előírása szerint műveljék az egyházi éneket Isten legnagyobb dicsőségére. Ezért egyelőre a Központi Lap hasábjain óhajtják őket tájékoztatni a legszükségesebb tudnivalókról, a jövő nyáron pedig, — ha Isten is úgy akarja — egy körülbelül kéthetes tanfolyamot állítunk be vidéki kedves nővéreink részére.

Kis tanfolyamunkat úgy akarjuk beállítani, hogy úgy az iskolákban, mint a kórházakban működő kedves nővérek egyaránt hasznot merítsenek belőle és pedig nemcsak a zenével közvetlen foglalkozó nővérek, az úgynevezett játszó nővér, de az énekesek is, sőt mindenki. Hisz a

Szentatya világosan megmondja, hogy a hívek cselekvő részt vegyenek az istentiszteleteknél: tehát a Musica Sacra (szent muzsika) ügye senkire nézve nem lehet közömbös.

Kezdetben talán kissé nehéznek, elvontnak találják többen a bevezető ismereteket. Nem baj! Legyünk csak türelemmel. Majd felváltjuk apró pénzre is az összefoglaló nagy gondolatokat, hogy megtalálja mindenki a maga munkakörének, szerepének megfelelőit.

Szépen kéri azért a Központi Lap kedves olvasóit, zaklassák minél több kérdéssel és kéréssel; számoljanak be tapasztalataikról. Így lesz igazán praktikus e kis tanfolyam addig is, amíg a nyomdai betűk szerepét az élőbeszéd veszi át a nyári tanfolyamon.

\*  
\* \*

Mondanivalónkat kezdjük azzal, amire az egész egyházi zenét bázisozzuk: ismerjük meg legelőször főbb vonásaiban az egyházi zene törvényes szabályozására kiadott pápai rendeleteket. Ne elégedjünk meg azzal, hogy egyszer elolvassuk vagy meghallgatjuk e fejezet fölolvását; annyira fontos e rendeleteknek minden szava, hogy mindenkinek, aki egyházi zenével foglalkozik, állandóan raktáron kell tartani e törvényeket. Azért olvassuk azokat minél többször. Nem privát véleményről van itt szó; az Isten helyettese szól hozzánk az egyházi rendeletekben.

Számos zsinat és a római pápák közül többen ismételtén foglalkoztak az egyházi ének és zene reformjával és igyekeztek mindent elkövetni, hogy az egyházi ének egyházas jellegét és méltóságát helyreállítsák. X. Pius pápa mindjárt uralkodása kezdetén, 1903 november 22-én (Szent Cecilia ünnepe) kiadott *Motu proprio*-nak nevezett bullájában kiadta erre vonatkozó rendeleteit s azt az egész katolikus világra nézve kötelező, egyetemes törvénynek jelentette ki. (L. a Központi Lap 1914. évfolyamát).

Azóta sokat pergett az idő kereke; de sajnós, itt, hazánkban, kevés helyen igyekeztek a pápai rendeletnek

érvényt szerezni. Hogy tehát a *Motu proprio* nagyobb súlyt nyerjen, hogy előírásainak az egész Egyházban hívebben engedelmeskedjenek, hogy az időközben fölmerült kérdések legauthenticusabb helyről kapjanak választ és az egyházi ének mindenütt és mindenben az Egyház akarata szerint virágozzék fel, 25 év múlva, 1928 december 20-án XI. Pius pápa kiadta *Constitutio Apostolica* című bulláját. Nagynevű elődjének művét ezzel befejezni akarván, annak intézkedéseit megerősíti, és feltétlen keresztülvitelét elrendeli, e szavakkal: „*Mindezeket kiadjuk és kihirdetjük; továbbá elrendeljük, hogy az Apostoli Constitutio mindenkor érvényes hatállyal rendelkezék és csorbítatlanul keresztül vitessék minden más ellenkezővel szemben. Senkinek sem szabad tehát emez általunk kihirdetett Constitutiot megszegni, vagy annak ellene szegülni.*“

Az *Apostoli Constitutio* 11 pontban foglalja össze azokat a parancsokat, melyek az egyházzenei reform teljes megvalósulásához vezetnek. Egyenként nem ismeretjük őket, hanem a *Motu proprio*-val kapcsolatban beszélünk róluk. X. Pius pápa *Motu proprio* című bullája \*) az egyházi ének és zenéről 9 fejezetből áll. A nagyjelentőségű törvény I. fejezete *Általános elvek-ről* szól.

„*Az egyházi zene, mint az ünnepélyes istentiszteletnek nélkülözhetetlen része, osztozik annak általános céljában: az Isten dicsőítésében és a hívek épülésében és megszentülésében. Feladata a szent szövegeknek nagyobb erőt kölcsönözni, hogy ezzel annál inkább serkentse a híveket áhítatra és tegye lelküket fogékonyá a malaszt ama gyümölcsseinek befogadására, melyek a szent titkok ünnepléséből kiáradnak.*“

A Szentatya szavai szerint az egyházi zene lényegesen és szervesen összefügg az istentisztelet külső szertartásaival. Főcélja, hogy segítségére legyen az Egyháznak a hívek megszentelésének munkájában. Lélektanilag és esztetikailag megállapított tény, hogy az összes művészetek közt a zene gyakorolja az ember lelkére a leginten-

\*) Kapható: A magyar Kórus kiadóhivatalában. (Lásd hátrább.)

zivebb hatást. A zenének ez a magával ragadó ereje magyarázza és indokolja, hogy miért gyakorol az Egyház szigorú kritikát a szent cselekményekhez bebocsátandó zene fölött.

Semmit sem lehet megtérni a templomban, ami zavarja vagy csökkenti a hívek áhítatát, ami ellentétben áll a szent cselekmények méltóságával, a hely szentségével, szóval, ami nem méltó az imádság házához, az Úr fenségéhez; például a fület csiklandozó édeskés melódiák, egyházilag jóvá nem hagyott szövegek, pattogós, talpat csiklandozó orgonajáték, stb. Összefoglalva: minden hangulat, mely a hívők lelkét a kegyelmek befogadására fogékonytá teszi és előkészíti, szóhoz juthat az egyházi zenében. Viszont önként értetődik, hogy minden hangulat, mely ezt a lelki dispoziációt elő nem segíti vagy éppen akadályozza, a zenéből kizárandó. Ez okból az egyházi zenének három tulajdonsággal kell bírnia: *legyen szent*, vagyis zárjon ki minden viláosságot önmagából és előadásmódjából. *Legyen művészi*, mert máskülönben nem tud a hallgatók lelkére kellő befolyást gyakorolni. Végül *legyen egyetemes*, vagyis ha más nemzetbeli hallja, arra se tegyen kellemetlen hatást; érezze meg minden nemű, korú, nemzetiségű egyén az egyházi énekben a kegyelem indítását, a lélek megindulását az Isten komoly, őszinte, igaz szeretetére.

„E tulajdonságokat legnagyobb mértékben a gregorián-énekekben találják meg, éppen ezért ez képezi a római egyház sajátos zenéjét. A gregorián ének az egyházi zenének legmagasztosabb mintaképe, annyira, hogy azt a törvényt állíthatjuk fel: valamely zenemű annál szentebb és liturgikusabb, minél jobban megközelíti a gregorián korált.” (Motu proprio II. fejezete: Az egyházi ének fajai.)

A gregorián korális énekek egyszólamú, latin énekek nagyrészt névtelen, Istentől ihletett szerzőktől. Nevét a kórus (az énekkar helye) és Nagy szent Gergely pápától veszi, aki összegyűjtölte és rendezte az énekeket. Egyedül

a gregorián korális mer belépni a szentek szentébe, mert a maga alázatos pompájával, hatalmas ragyogásával egyedül méltó arra, hogy az istentisztelet fényét emelje, Isten dicsőségére s a hívők épülésére szolgáljon.

Úgy vagyunk vele, mint a Szentírással: naponta forgatjuk, olvassuk és mindig találunk benne valami újat, értékeset. A gregorián korálshoz is 14 század zenei intelligenciája és tudása tapad s a művész, a tudós mai napig is bámulja azt a magas méltóságot, fenséges egyszerűséget, szívet-vesét átható erőt, mely az Egyház emez ősi zenéjében nyilvánul. Túlélte századok viharait, de ma is fönnáll, mint Nagy sz. Gergely idejében. Ismeretes Mozartnak állítólagos mondása, hogy ő minden dicsőségét szívesen odaadná, hogyha csak egyetlen Prefációnak volna is szerzője.

Mindent el kell követni, — írja a Szentatya — „*hogy a gregorián-éneket a nép ismét megtanulja és énekelje s így a hívek az ünnepélyes istendicséreteken és a szentmisén énekükkel cselekvő részt vehessenek.*” A *Constitutio Apostolica* egyik legfőbb célja szintén a gregorián korális ének fejlesztése és terjesztése. A 10. pontban felszólítja a Szentatya a szerzetes-apácákat és más vallásos női társulatokat is, hogy a rájuk bízott nevelőintézetekben törekedjenek fenti cél elérésére.

Mielőtt e gondolatokat elmélkedés tárgyává tesszük, fejezzük be a *Motu proprio* II. fejezetét, melynek negyedik pontja ezeket mondja: „Az eddig felsorolt tulajdonságok nagymértékben megvannak a klasszikus (elsősorú, tökéletes) polifóniában is, melynek kiváló mestere a XVI. században Pierluigi da Palestrina. Ezt az énekmódot is széles körben vissza kell állítani az istentisztelet szolgálatába, különösen székesegyházak, papnevelők és más egyházi intézetek templomaiban, ahol az ehhez szükséges eszközök hiány nélkül megvannak.”

Az 5. pont még tovább megy. Hangsúlyozza a Szentatya, hogy „az Egyház mindig ápolta és elősegítette a művészetek haladását. Azért a legújabb zenei irányt is he-

lyesli, mert oly műveket tud fölmutatni, melyek művészi értékkel bírnak, tartalmasak és méltóságteljesek. De ügyelni kell arra, hogy semmi profán, semmi színes, semmi a világius élet jellegét magán viselő az egyházi énekbe ne jusson."

Először ez utóbbi zenei stílusokról szölgünk néhány szót, mert a gregorián korális hosszabb meditációt kíván.

A Palestrina-féle stílus művelését azért kívánja az Egyház, mert ez közel áll a korálishoz. Mit jelent ez? Polifónia szóról-szóra annyit jelent: sok szólamúság. A palestrina-féle polifónia jelenti azt a többszólamúságot, melyben minden szólam önálló dallamvezetésű, azaz mindegyik szólamnak önálló dallama, ritmikailag önálló élete van. Egyszerű hangközök, könnyen énekelhető ájtatos dallam, mely a szavak érzelmi tartalmát tükrözi; körülbelül ezekben a vonásokban jellemezhetjük röviden a klasszikus polifon stílt, melyet megteremtőjéről és legkiválóbb művelőjéről Palestrina-stílusnak is neveznek. Termékei aránylag kevés intézetünkbe nyerhetnek bebocsátást. Palestrina, Lotti, Vittorio, Orlando di Lasso, Suriano, Anerio Viadana stb. művekkel gyakorlott, iskolázott énekar tud csak megbírközni.

A harmadik csoportban említett újabb zenei irány termékei között már inkább találunk olyan értékes és könnyű műveket, melyeket szerényebb készültségű kórus is előadhat, csak vigyázzunk az előbb említett kellékekre. Kersch, Bárdos, Harmat, Calligaris, Szemethy, Witt, Wiltberger, Haller, Piel, Goller, Griesbacher, Molitor, Koenen, Rheinberger szerzemények majdnem mind előadhatók.

Ismeretlenebb szerzők műveivel azonban legyünk óvatosak. Schubert, Mozart, Gounod, Beethoven művek közül alig használható az egyházi zenében 1-2 kompozíció. Ezek a szerzők zeneileg igen értékeset produkáltak; bámulattal hajlik meg előttük az egész világ, de liturgikus istenliszteletek alkalmával vajmi kevés használható fel e nagyszerű zeneművekből. — Értékes és teljesen kifogást-

lan magyarnyelvű két-,három- és négyszólamú énekeket szolgáltat a **Magyar Kórus** című hangjegyes folyóirat. Előfizetési ára egész évre 6 P. Megrendelhető a *Magyar Kórus* kiadóhivatalában, Bpest. I., Fery Oszkár-u. 55. sz. Egyszerűbb, sőt gyenge kórusok is hasznát vehetik; sőt a legmelegebben ajánlhatjuk.

Ez énekek tanulmányozása és előadása fejlesztí az egyházi ízlést az énekesekben és hallgatókban egyaránt. Minden esetre sokkal inkább szolgáljuk e művészi formában és liturgikus szellemben egybeállított könnyű énekkarokkal az Isten dicsőségét és a lelkek megszentelését, mint sok egyéb művésziellen és világius énekkel, melyek kedves nővéreink kórusain megcsendülnek. Különösen sok selejtes termék található a kézzel írott kottásoknyvekben. Legyünk óvatosak ezekkel.

Ne gondoljuk, ha eddig jó volt, jó lesz ezután is minden úgy, ahogy eddig volt. A Szentatya a *Motu proprio*-ban fölemelte szavát. Mint a világ katolikusait felébresztő harsonára, dobbanjon fel minden katolikus szív és siessen tanúságot tenni engedelmességéről.

Következő számunkban a gregorián- korálisról és népekről fogunk beszélgetni. Kérünk addig is sok hozzájárulást, kérdést az eddig elhangzottakat és a következőket illetőleg.

### Szent Vince szavai.

Egy dologra egész különös gonddal kell ügyelniök, s ez az, hogy állandóan alkalmazkodjanak az Isten Fjának viselkedéséhez. Úgy értem a dolgot, hogy mielőtt fontosabb dologban cselekednének, előbb mindig fontolgassák: Jézus Krisztus így lenne-e az én helyemben? — Ha úgy érzik, hogy igen, akkor mondják: Isten nevében, tegyük meg! — Ellenkezőleg pedig mondják: Semmi szín alatt.

## Társulati Hírek.

### I. A Csodás-érem újabb kegyelmei.

Szeplőtelen Anyánk ismételten rendkívüli kegyelmekre méltatta Csodásérme által a benne bízókat. Olvassuk csak hálatelt szívvel a következő beszámolókat.

\*  
\* \*

H. K. középiskolai tanárnő írja 1931 február 23-án.

Hogy a Csodás-érem viselése a Szeplőtelen szent Szűznek mily különös oltalmát biztosítja, legyen szabad a következő megtörtént eseményt elbeszélnem.

Alulírott, évekig laktam együtt Budapesten egy Gróf Haller-utcai házban egy fiatal, úgynevezett házaspárral. Úgynevezett, mert egyházilag nem voltak megesküdve, csak polgárilag kötöttek házasságot. A fiatal asszony, W. Józsefné, korunk leánya volt. Buzgó híve az erkölcsstelen divatnak és nagyon távol állt a női ideáltól, amit jó katolikusnak neveznek. Templomba nem járt, katolikus vallását nem gyakorolta.

Néhány év múlva betegeskedni kezdett. Többször operálták, végül ágyának döntötte halálos betegsége: a rák.

Mikor már közeledett a véghez, mellette lakó jóbarátnőjét kértem meg, próbálja rávenni, hogy gyónják. A beteg visszautasította. De nem hagytam annyiban. Meglátogattam magam és kértem, fogadjon el tőlem egy érmet, amelynek viselését már sok esetben csodás gyógyulás követte. El voltam készülve, hogy udvariasan visszautasítja; de nem így történt. A Csodás érmet ajátatosan megcsókolva, hálóingébe tűzte. Az első lépés tehát jól sikerült.

De hátra volt a nagy ütközet: rávenni őt a szentgyónásra. Egy másik alkalommal ismét meglátogattam és kértem, hogy gyónják meg, mert csak így remélheti Isten segítségét betegségében, illetve gyógyulását a Csodás éremmel kapcsolatban. Nagy meglepetésemre szelíden beleegyezett. Működött immár a szent Szűz oltalma.

Elmentem tehát a plebániára papot kérni a beteghez. Alig hogy hazaértem, szomorú hír várt reám. A beteg anyósa jött anyámhoz megmondani, hogy a beteg nem akar gyónni, ne fáradjak papért. Igen lesujtott a hír; vissza kellett mennem a plebániára, hogy ne küldjenek papot.

De nem hagytam annyiban. Bementem a beteghez és megkérdeztem, miért nem akar gyónni. Nagy csodálkozásomra azt feleli szelíden, hogy hiszen ő akar. Ebből azt láttam tehát, hogy valószínűleg az anyósa nem akart papot, és nem a mennyet. Most tehát csakis a beteggel törődve, siettem immár harmadszor a plebániára, hogy azonnal küldjenek papot. Visszamentem, hogy előkészülsem a betegszobát az Úr Jézus fogadására. Még készen sem voltam, amikor már megérkezett a pap.

A beteg nagyon várta. Szépen meggyónt, megáldozott. sőt házasságát is rendezte. Aznap volt az első nyugodt éjszakája a megtért betegnek, mert előző éjszakáin nagyon szenvedett; lázálmaiban férgekkel, kígyókkal viaskodott. Néhány napig élt még megmentett lelkű betegünk és 1929 pünkösdének második napján visszaadta lelkét Teremtőjének. Reméljük, hogy azóta már el is érte a boldog, örök életet.

\*  
\* \*

K. G. pécsi tisztviselő 1931 március 5-én a következő levelet intézte a klinika szolgáló-nővérehez:

Tisztelendő Főnöknő, Kedves Nővér!

A Csodás-érem viselői között a szeplőtelenül fogantatott Szűzanya közbenjárására történt két ima- meghallgatást tárgyaló leírást mellékelve, tisztelettel küldöm meg azzal, hogy hitem szerint az elért eredmények csakis a szeplőtelenül fogantatott Szűz közbenjárásának tudhatók be.

Folyó évi január hó 7-én ismeretlen tettes álkulccsal behatolt az Egycsüлт Keresztény Nemzeti Liga pécsi osztályának helyiségeibe és onnan az ott őrzött vas pénzládát 2645 pengő tartalommal magával vitte. Az esetet bejelentették a helybeli m. kir. államrendőrségnek, amely detektívtestületét azonnal mozgósította az ismeretlen tettes kézrekerítése céljából. Több hélig tartó eredménytelen nyomozás után ártatlan emberek, köztük a Liga személyzete is meggyanusítottatott a tett elkövetésével. A

gyanusítottak között voltam én is, mint a Liga irodájának kezelője, mert valószínűnek tartották, hogy a betörést csak a helyi viszonyokkal ismerős követhette el.

Az eset leírhatatlan hatással volt úgy magam, mint családom lelkiületére. Jóllehet mi tudatában voltunk ártatlanságunknak, a gyanúsítás mégis szenvedéssé vált mindannyiunk számára. Szenvédéseink imára nyitották ajkainkat. Imáinkkal a szeplőtelenül fogantatott szent Szűz közbenjárásáért könyörögünk, hogy az igazi tettes személyére világosságot derítve, mi, ártatlanul gyanúsítottak, megszabaduljunk a gyanu szörnyű érzetétől.

A hatás nem maradt el. A tettes hat heli nyomozás után kézrekerült s a Liga helyiségében elkövetett betöréses-lopást beismervé, várja a földi igazságszolgáltatás ítéletét.

A Szűzanya megsegítet! Én hálából megfogadtam, hogy mindent el fogok követni, hogy másokat is megnyerjek a szent Szűz tisztületére és szeretetére. Célom elérésére a szeplőtelenül fogantatott szent Szűz csodásérmeinek terjesztését vállaltam magamra.

Csodásérmet juttattam fiam egyik iskolatársának, D. F.-nek is, aki súlyos tüdőbaj tüneteivel került be a helybeli belgyógyászati klinikára. A tüdőbaj súlyos tüneteit röntgen vizsgálat alapján orvosok állapították meg klinikai kezelése előtt.

Néhány napi klinikai megfigyelés után ismét röntgen vizsgálatnak vetették alá, aminek eredménye nemleges lett. Ugyanis a már előzőleg megállapított foltoknak a tüdőn és a tüdőnek a mellhártyával való összenövésének semmi nyoma.

A fiú a klinikáról kiszabadulva eljött hozzánk s melléhez kapva — melyen a Szent Szűz csodásérmét viselte — örömmel közölte, hogy a szeplőtelenül fogantatott szentséges Szűz megsegítette.

\*  
\* \*

A kamaraerdei Szeretet-otthonból pár lépésnyire egyemeletes, csinos villa emelkedik. Lakója egy fiatal házaspár. Előkelő, gazdag emberek. Mindketen katolikusok; azonban a férfi teljesen hitetlen, a nő pedig vallási kötelezettségeivel szemben közömbös.

Házasságuk második évében a férfi súlyos tüdőbajot kapott. Megtudtuk ezt a Szeretet-Otthonban is és kedves nővérünk egyik

nővérrel meg akarta látogatni azon szándékkal, hogy a beteghez Csodásérmet juttassanak. A férfi azonban azt üzenté ki, hogy senkit sem fogad, de legkevésbé nővéreket, mert vallási dolgokról hallani sem akar.

Kedves nővérünk tehát az alkalmazottnak adta át az Érmet azzal a kéréssel, hogy a nagyságos úr tűrje meg a szekrényen, vagy ha nagy örömet akar nekünk szerezni, hordja a nyakában.

Két nap mulva átúzen a beteg a nővérekért. Szívességre kéri őket: adnának neki naponkint injekciót, mert az orvost mindennap autóval kihozni kissé költséges. Kedves nővérünk rendkívül örült a kedvező alkalomnak. Eleinte csupán hogyléte felől érdeklődött s közömbös dolgokról beszélgettek. Lassan, észrevétlenül tértek át vallási dolgokra is. Mikor a gyónásról esett szó, azt mondja a beteg: „Látja, kedves nővér, én nem gyónhatok. Évek óta teljesen hitetlen vagyok s elszakadtam az Egyháztól.”

Kedves nővérünk megnyugtatta a beteget azzal, hogy bár mikor visszatérhet Krisztus Egyházába, ha őszinte bánattal a jó Istenhez fordul. Közben megszólal a déli harangzó is s a beteg odaszól fiatal feleségéhez: „Hallod, milyen szépen szól a harang? Egyedül csak én nem imádkozhatom, mert eddig Isten nélkül éltem.”

Kedves nővérünk szíve mélyén buzgón esedezett a szentséges Szűzhez, hogy most adjon lelki erőt a betegnek a teljes megtérésre. És a szentséges Szűz csakugyan hathatósan közbenjárt érte. Egyszerre csak odaszól a nővérekhez: „Gyónni akarok. Ki akarok békülni Istennel, mert érzem, hogy meghalok.”

A főtisztelendő úr még aznap délután meg is gyóntatta és feladta neki az utolsó kenetet. A legnagyobb áhítattal fogadta szívébe a legméltóságosabb Oltáriszentséget s még három nap egymásután áldozott. A harmadik nap délutánján ismét hivatla a nővéreket, hogy imádkozzanak mellette, mert halálóráját közeledni érzi. Esti nyolc óráig imádkoztak a nővérek; injekciót is adtak, aztán hazatértek.

Éjjeli félely órákor felzörgették a nővéreket a hírrel, hogy meghalt a beteg. Reggel szépen elkészítették és felöltöztették a megholtat, szívük legmélyéből hálálkodva a szentséges Szűz újabb nagy irgalmáért.

A fiatal özvegy is megtért. Azóta havonta gyónik és áldozik.

## 2. Kedves Muschong Mária nővérünk a braziliai missióban.

Annnyit már tudnak kedves Olvasóink, hogy Mária nővérünket nt. elüljáróink szenthivatása 9. évében a szemináriumi tisztségből egyenesen a braziliai missióba küldték. Sokak érdeklődő kérdéseire most válaszolunk leveleiből kivett részletekkel.

### SZÁRAZFÖLDI UTAZÁSA.

Első levelét 1930 szept. 30-án írta a Salzburg-Zürich felé vágtató express vonatról. A szíves fogadtatásról beszél, melyben a salzburgi kedves nővérek részesítették. Zürichben találkozott utitársával, a szintén Braziliába készülő Láng nővérral a tót provinciából. Okt. 1-én reggel érkeztek Párizsba, hol tiszt. Leopoldin nővér már várta őket a pályaudvaron. Most azonban hadd beszéljen jó Mária nővérünk:

„Holminkat összeszedve, kocsira ültünk s egyenesen a Szent Lőrinc-templomba hajlattunk. Ezt B. Anyánk templomának nevezik; hogy miért, tudjuk az életéből. Kértem a jó Istent, adja meg mindnyájunknak B. Anyánk szellemét. Rövid hálaadás után folytattuk utunkat az Anyaház felé és már franciául beszéltünk. Ezeket a párizsi utcákon oly nagy a forgalom, mint öt Kálvin-téren együttvéve. Egész úton nem jöttem magamhoz. Tényleg itt vagyok?

Drága Anyaházunkba érve, sieltünk a kápolnába. Ó, aki még nem látta, az jöjjön! Mert azt leírni nem lehet. S mintha azóta is mindennap szebb s értékesebb lenne! A szentély méltó ehhez a kegyelemhelyhez. Az oltárok nem lehetnének szebbek. A Szent Szűz szobrai fenségesek. Szent József és szent Vince valami gyönyörű! Boldog Anyánk oly kedves mosollyal pihen oltára alatt, hogy szinte erőt kell kifejtenem, hogy távozzam tőle. Legszívesebben ottmaradnék egész nap.

Azután sieltünk az ebédlőbe, majd a hálóba. Most alszom, illetve meg van a jószándékom hozzá. Ilyen és ennyi ujdonság mellett puha ágyban feküdni, az otthonra gondolni s még aludni is!... 11 órakor jött tiszt. Leopoldina nővér kelteni. Félegy órakor nt. Anyánkhoz mehettünk, majd a külső tiltárságban

találkoztunk ft. generális Atyánkkal is. Megtekintettük a tanács-terem értékes kincseit: a B. Anyánktól visszamaradt emlékeket. A szeminárium áldott falaiban gyönyörködöm s ha ott vagyok, egészen otthon érzem magamat.

Szerda és csütörtök délelőtt kollé vasalásnál voltam, délután pedig segitettem a missió-sraktárban csomagolni és útban-állni. Péntek reggel a jó Lesourd nővér, ki velünk utazik Braziliába, összeszedte híveit és elvitt a Mont-Martre fogadalmi templomba, szentmisére. Ha így marad a dolog, akkor f. hó, azaz okt. 14-én este utazunk Le Havre francia kikötő felé, mert 15-én déli egy órakor indul a hajó. Lesourd nővér, kedves, idős szolgáló-nővér lesz kalauzunk, őrangyalunk. Negyven éve működik már Braziliában. Társaink még: Láng nővér a cseh-szlovák tartományból és Jung nővér Salzburgból.

### TENGERI UTAZÁSA.

Okt. 15-én 11 órakor már a *Jamaïque* hajón voltunk kis kabinunkban. Két-két egymás fölött levő függőágy piros takaróval öltik a belépő szemébe; és két-két mosdó. Ha az ember egyedül van, elég kényelmes; de négynek... Különböző tisztaság van. A felső ágyhoz létra illetve hágcsó vezet.

Az első ebéd a közös ebédlőteremben a híres francia konyha remekeit mutatta be: előétel, töltelék, vaj, articsóka, omelett, malac ecettel, kemény tojás, hirtelensülte hús burgonyával, narancs, feketekávé és vörösbor. Számozott zacskót kaptunk szalvétánk részére. Inas szolgál föl kinek kinek óhajai szerint és igen szomorú, ha a „*ma soeur*”-nek nincs jó étvágya. (Szegény Mária nővér az első naptól az utolsóig annyira szenvedett tengeri betegségben, hogy úgyszólván csak üres teán élt s a híres francia konyhából semmit sem élvezhetett.)

Ezen a nagy francia hajón, mely másfél-szer akkora, mint budapesti Központiházunk, van itt minden: fürdő, olvasó- és játszóterem és minden elképzelhető kényelem. De kápolna és pap nincs; így hát szentmise nélkül vagyunk. Braziliai utitársaink igen dicsérik hazájukat. De beszélnek skorpióról is, amelynek csípése éktelen kiáltozást csal ki áldozatából. De citrommal és kevés sóval ez is gyógyítható.

A szegény IV. osztályos kivándorló utasok képe siralmas látványt nyújt. Apa, anya és nagyszámú gyermekek éjjelt-nappal a nyugágyon ülve töltik, ölükben kicsinyeikkel. Mert a ré-

mesen zsufolt hálótermekben megfulladnának a hőségtől. Legtöbbje igen sovány, lesült bőrű. A gyermekek egész nap ennének; mit is csináljanak szegényké! Az anyák reggelenként mosnak s a korlátlan szárítgatják ruháikat. A gyermekek esténként sírnak s a földön gurulnak az álmoságtól. Irtózatos az erkölcsi nyomoruk! A jobbérzelmű leányok helyzete sokszor szinte tarthatatlan. Imádkozzanak a szegény utasokért!

Mi nővérek, alaposan gyűröltek vagyunk. Igentisztelendő Asszisztens nővérünk már régen Klára nővérhez küldött volna tiszta kollé és kornettért. Jó Lesourd nővérünk azt mondja, bátran nézhetnének a lépten-nyomon található tükörbe, mert igazán nem vagyunk szépek.

Le Havret *okt. 15-én* hagytuk el 13 órakor. Csendes idő volt; de a partok mentén haladva, mindjobban hullámozott a tenger. — *Okt. 17-én* Corunba érkezünk. Szép fekvésű spanyol városka, 6-8 emeletes házakkal. Sok szegény kivándorló száll föl. Délután szép hullámjátékban gyönyörködhattunk. A pajkos hullámok szembeszálltak az erős sziklával, de kénytelenek voltak visszavonulni. — *Okt. 20-án* 14 órakor Lissabonban kötöttünk ki. Sok szemet vett föl hajónk és motorokkal hét óra hosszat hajtottak ivóvizet a tartályokba. Huszonegy órakor indultunk tovább. — *Okt. 21-én* szélcsend van. Hajónk egész nap küzd az árammal. Közel vagyunk a Gibraltári szoroshoz, melyen át kiérünk a nagy Atlanti-oceánra. — *Okt. 22-én.* Szépen haladunk s bár közel vagyunk Madeira szigethez, mégsem látjuk. Esni kezd. — *Okt. 23-án* reggeli 7 óra előtt megpillantottuk a Kanári szigeteket. Három hajót is láttunk teljes gőzzel Európa felé haladni. Már két órával vagyunk hátrább a budapesti időszámítástól. — *Okt. 24-én.* Meleg van, némi kis szellő leng. Itt-ott látunk egy-egy árva madarat; de semmi mást, csak eget és vizet.

*Okt. 25-én.* Nagy a hőség. Egy a mienknél kisebb hajó siet el mellettünk, hazafelé. Sok 3-9 cm hosszú repülőhalacsokát látni, amióta melegebb vidékeken járunk. 15-20 cm. magasan a habok fölött repülnek néhány métert, aztán ismét lebuknak. Félkettő felé sok hal vette körül hajónkat s egy körülbelül két és fél méter hosszú cápa is.

*Okt. 26-án.* Krisztus Király ünnepe. Gyönyörű, csendes idő. Mintha az egész nagy mindenség ünnepelne, csak a szegény emberek nem értik meg az ünnep titkát. A legénység úgy járkel miniumfestékekkel kezében, mint bármely hétköznapon.

*Okt. 27-én.* Szép az idő ismét. Kis szellőcske tűrhetővé teszi a hőséget. Jó Lesourd nővérünk indítványára útitársaságunk tombola-játékot rendez. Ki-ki hozzájárul kisebb tárgyakkal. A tombola nyeresége a szegény elárvult hajósoké. Délután kellemes szellő fujdogál. A tenger gyönyörű! Mintha mélyen lélegzene. A hullámok simák; a víz oly sűrűnek látszik, hogy szinte vágni lehetne. Két és fél órával vagyunk hátrább, mint Budapesten.

*Okt. 29-én* reggeli négy óra felé átszeltük az egyenlítőt. A jó lsten kellemes szellőt küldött, nehogy panaszkodjunk a hőség miatt. Ősrégi szokás a hajón, hogy azokat, akik először mennek át az Equatoron, egy vödör vízzel öntik le. Van most fulkosás, kiáltozás! Nagyon félttem, hogy reám is száll — ha csupa véletlenségből is — egy ilyen áldás.

*Okt. 30-án.* Szép csendes az idő. Sürgöny érkezett, hogy Brazília fővárosa helyett — ahol most forradalom dühöng — Pernambuckba menjünk. Így hát kis kitérőt kell tennünk. — *Okt. 31-én* 9 óra felé Pernambuckba érkezünk. Az első braziliai kikötő. Nagyon szép város, magas pálmákkal. Nővéreinknek itt egy kórházuk és két árvaházuk van. Sok négert láttam; feketébbek mint a cipőnk. Félégy óra felé egy kedves nővér az árvaházból autóval jött a kikötőbe s elvitt bennünket a *Szent Vince kollégium* egyemeletes épületébe, mely egy tropikus növényzetű, remek kert közepén áll.

A ház előső részén nagy, nyitott verendájuk van a gyermekeknek. A 180 kis nebuló közt sok a fekete. Szépen kézimunkáznak; a legfinomabban kidolgozott recét, riseliót, stb. Virágtermükben a legszebb műrőzsákat gyártják. A kertben deli-gyümölcs van. Fürdőszobájuk húsz zuhanyra van berendezve; a gyermekek naponta élvezik. Délután visszatérve hajónkra, folytatjuk utunkat Rio de Janeiro felé.

*Nov. 1-én.* Nélkülözzük a lelkiéket, de egyesülünk éggel és földdel. — *Nov. 2. vasárnap.* Kellemes idő van. Egyelőre az utolsó vasárnapunk szénimise nélkül. De legyen, ameddig a jó lsten akarja. Éppen ma nagytakarítás van a hajón. — *Nov. 3. Halottak napja.* Mély csendben imádkoztunk a megholtakért, különösen a tenger hullámsírjában nyugovókért. Holnap otthon leszünk Rioban! Készülünk, csomagolunk.

## A BRAZILIAI KÖZPONTIHÁZBAN.

*Pernambuckból 1930 okt. 31-én írt levél.* A hosszú napok, melyeket a hajón töltöttem, elég gyorsan múltak, úgy amint gyorsan múlik nagy utunk is a földi - oceánból az örök oceánba. Csak kis lelki fogékonyság kell hozzá, hogy az embert a végtelenség látszó tenger a jó Istenre emlékeztesse. Gyönyörű is a tenger, akár csendes, akár pedig erősen hullámoz, sőt még ha zavaros is!

Amióta otthonról eljöttem, csak egyszer voltam szentgyónásnál. Útrakelésünk óta eddig még szentmisénk sem volt. Beüres így az élet! De penitenciának ez is jó. A szemináriumtól a világra! S még hozzá egy ilyen *Jamaïque* hajón, ahol mindentől, amit a világ szelleme létrehoz, díszpéldány található. De Istennek hála! Eddig még minden arra szolgált, hogy még jobban megszeressem drága szenthivatásomat, szent regulánkat, és még inkább megutáljam a világot.

*Nov. 4-én* d. u. négy órákor — magyar időszámítás szerint esti nyolc órákor — mozgó házacsánk megállt, és öt óra tájban végbúcsút vettünk tőle. Rio de Janeiroban, Brazília fővárosában vagyunk.

Tisztelendő gondnok-nővérünk már várt bennünket. Autóra ültünk. Magas pálmafák közt hegynek menve, húsz percig tartott autótutunk. Itt egy fehér, egyemeletes ház előtt megállva, végre azt mondhattuk: itthon vagyunk. A kápolnába mentünk, majd szeretetteljes fogadtatás következett a társulati szobában. Mikor a szeminárium nővéreket megpillantottam, már egészen otthon voltam. 37 kis nővér van; a legtöbb portugál. Itt most kezdődik a nyár. Holnap délután a bencésekhez megyünk, hogy lelkünkön lemossuk a hónapos szennyet.

*Nov. 6-án* már szentmise és szentáldozás üditett föl bennünket annyi nélkülözés után először! Délután kicsomagoltunk.

*Rio, 1930 dec. 8.* Nálunk most van a nyár. Nagyon szép és jó meleg az idő. Izzadni lehet tea és aszpirin nélkül is. Szentruhánk legdrágább kincsünk; nem engedni át a hideget és meleget. Azért nem cserélnék senkivel a világon. Az esernyő együttal napernyő is.

Jelenleg az ökonomátban vagyok igentiszt. gondnok-nővéreknél, ki rendkívül lefoglalt. A konyha, ebédlő, csirkék, tehének is mind az ő gondja! Szegénynek számlái és levelei is

rendszerint az éj csendjében készülnek. Bennszülött brazilai s olyan mint az árnyék!

## ÚJ MŰKÖDÉSHELYÉN.

*1931 márc. 1.* Január 1-én nt. vizitátor - és t. gondnok-nővérünk kíséretében távoztam el a Központiházból. Új kedves nővérünk Erzsébet nővér, francia születésű, hét éves a szenthivatásban. Két év óta működik Braziliában. Németül is beszél. A lelki élet és a kötelességteljesítés mintaképe. Foglalkozásaim: a gyógyszerlátar, a szegények látogatása és katekizmus-oktatás.

Vasárnap 9-10-ig és csütörtökön 3-4-ig oktatgatunk hittanra a ház minden sarkában. Csütörtökön 4 óra után az egyes plebániákra is be vagyunk osztva. Ott az udvaron összetakolt padokon ülő kis hitújoncainknak csepegtetjük a fejébe a hit és erkölcs örök igazságait. Hallgatóink igazán szegény gyermekek.

S ugyan csak alkalmazkodnunk kell kinek-kinek felfogásához! Beszélék nekik ilyenkor a *Menino Jesus*-ról (kis Jézus) és ismételteljük a *Padre nosso*-t (Miatyánk), tanuljuk a keresztségét, stb. Vasár- és ünnepnapokon 8 órákor van szentmise a gyermekek részére. Korális *Kyrie*-ket énekelnek; jó erős hangjuk van. Csupa szemnek kell lennem!

Eddig még csak háromszor voltam szegényeket látogatni. Kedves nővérünk féltett a nap túlerős sugaraitól. Kis gyógyszerárunk hétfő, szerda és péntek délelőtt van nyitva szegény gyermekeink számára, rendeléssel. Még csak most kezdek kis-sé tisztába jönni portugál gyógyszerreimmel és a doktor bácsi betűivel, melyek úgy összefolynak, mint a szeretet a szenvedéssel. Betegeimnek adok fortificantet (erősítőt), ricinust; főzők szirupot; fohúzásra előkészítem az ambulanciát, mely csak matrikulált szegényeink apró népségei számára van. A napokban k. Odilia nővér (társam és mesterem) készített egy sziruppal ízesített ricinus-adagot. A kislány jó étvágyal elfogyasztotta. Két óra múlva azt mondta anyjának: „Ő a nővér olyan jót adott, s az milyen rosszat csinált!”

Kis kertecském is van, sőt a társulati szoba takarítása is gondjaimra van bízva. Nem fogyunk ki a dologból. Itt eddig jó meleg volt; a jó Isten a legkisebb szellőtől is megkímélt (azaz semmi szellő nem volt), nehogy megártson valami huzat. Mindennap fürdünk. Olyankor mindig felfrissülök, de mire felöltözöm, máris újra fürdök az izzadságban.

(Folytatjuk.)

## Etienne Keresztelő János

XIV. általános főnök életrajza.

1801 - 1874.

### 20. Névtelen hősök.

Amikor 1854-ben kitört a Keleti-háború, a francia hadvezetőség egyáltalán nem gondoskodott a hadsereg és a hadikórházak lelki ellátásáról. Ez különösen akkor volt gyászosan érezhető, amikor kitört a kolera-járvány és naponként százával pusztultak el a szerencsétlen katonák úgyszólván minden lelki- testi segítség nélkül.

Szent Vince fiait és leányait, — kiknek virágzó missziók voltak már e vidékeken, — nagyon megrendítette ez a helyzet. Sürgősen kérték Etienne atyát, hogy a sebesültek és betegek lelki- testi gondozását vállalhassák. Ő azonban változatlannul így felelt sürgető kérdéseikre: „Várják be, míg az isteni Gondviselés jelét adja annak, hogy önfeláldozásukat kívánja. Maradjanak nyugodtan; de legyenek készen, hogy az első jelre munkába állhassanak. Ha hívják önöket, még iskoláikat is zárják be, hogy teljes számban megjelenhessenek.”

És ez a jel nem sokáig váratott magára. A nyári rekkenő hőségben a kolerához tifusz-járvány is csatlakozott. Ez a kettős csapás oly pusztulást vitt végbe a hadseregben, hogy a hadvezetőség sürgősen hívta segítségül a Konstantinápolyban, Szmirnában és egyéb keleti városokban működő nővéreket. Ugyanakkor az általános főnökhöz is kérvényt intézett a hadvezetőség, hogy nővéreket küldjön a hadseregbe.

Etienne atya azzal felelt rá, hogy egymás után küldte Keletre az elszánt nővércsapatokat. Nemsokára missziópapok is követték őket. Eleinte csak a nővérek lelki ve-

zetését vállalhatták, azonban csakhamar kifejhették önfeláldozó buzgóságukat az elhanyagolt ambulanciák betegei és haldoklói között is. 1855-ben már császári leirat érkezik, mely a missziópapokat a konstantinápolyi ambulanciák tábori lelkészévé nevezi ki századosi ranggal és honoráriummal.

A nővérek megérkezése óriási változást idézett elő a rettenetes nyomorban. A szanitéc ápolókat is megtizedelte a járvány; már-már alig mertek közeledni a betegekhez. De most új bátorság szállta meg őket és már nem látzott olyan nagynak a veszély, mikor látták, hogy e szegény, egyszerű nővérek oly nagylelkűleg néznek vele szembe. Maguk a katonák is azelőtt annyira irtóztak a világiak által vezetett kórházaktól, hogy szinte a sír előcsarnokainak tekintették őket. Alig jelentek meg azonban a nővérek, teljesen megváltozott a hangulat. „Képzeld, — írja egyik parancsnok — a nővérek érkezése előtt márózáimat csak megkötözve bírtam a kórházba szállíttatni annyira ellenkeztek és kapálóztak. Meg voltak győződve, hogy vissza nem térnek többé hajójukra. Most nincs is már beteg a földézetten. Maguk kérik a doktort, szállíttassa őket a kórházba, mert biztosra veszik, hogy ott meggyógyulnak.”

Etienne atya nem szűnt meg leveleiben bátorítani és buzdítani a nővéreket. A szmirnai főnöknőnek például így ír: „Biztosra veszem, hogy önök is a ragálytól fenyegetett katonáink segítségére siettek. Ha még nem tették volna, sietve menjenek! Az isteni Gondviselés szólítja most fel önöket, hogy az érdemek gazdag aratását szedjék le. Mikor erre felszólítom nővéreimet, szívem vérzik ugyan a gondolatra, hogy szinte a biztos halálba küldöm. De ugyebár, csak azt teszem, amit Szent Vince is tenne az én helyemben s annyszor megtett életében. Végre is inkább irigylem boldogságukat, mert az ilyen halál mártírium, mely nagy dicsőséget szerez Istennek és a Társulatnak.

Hogy annyi veszély és fáradalom között ébren tartsa lelkierejüket és bátorságukat, Etienne atya az ambulanciák

összes nővérei számára mindennapi szentáldozást engedélyezett. Lelkük így az igazi természetfölötti forrásból merítette a szükséges kegyelmeket. Az erősek kenyerével táplálkozva, szinte elfeledték természetes gyengeségüket és válllvetve versenyeztek a legveszélyesebb és legfárasztóbb munkákért. Csak az engedelmség állíthatott korlátokat szeretetteljes önfeláldozásuk elé.

De a csapás őket sem kímélte sokáig. Néhány hónap alatt a hősiesség lelkek közül harmincan dőltek ki önfeláldozó működésük csataterén. 1856 márciusán sürgöny jellezte Párizsban, hogy — ha segítséget nem kapnak — a túlélők sem bírhatják már tovább. Akkor kezdődött a márciusi szentmagány az Anyaházban. A szentgyakorlatokra érkező nővéreket szólították fel tehát a jelentkezésre. Valamennyien esengve kérték, hogy elmehessenek és életüket áldozhassák Istennek és embertársaiknak. Pedig eléjük állították a ragály nagy veszedelmét és a valószínű halált, mely ott várja őket. „Szívesen meghalunk, — felelték — és a halál fegyverrel kezünkben talál majd bennünket!” Tizenöt nővért azonnal útnak indítottak. De csakhamar többet is kértek és újabb csoportok indultak el mindaddig, míg számuk elegendőnek nem bizonyult.

A missióspapok működése természetesen rejtettebb volt és a világ tekintetét kevésbé vonta magára. Csak a jó Isten tudta, mennyi jót műveltek a lelkek világában. Őket is megjutalmazta a jó Isten hősi halállal. Négyen közülük lettek áldozatai önfeláldozó munkásságuknak.

A háború befejeztével a hadvezetőség érdemrendekkel ohajtotta kitüntetni az ambulanciák nővéreit és missióspapjait. Etienne atya azonban 1827 január 1-i körlevelében így ír e tárgyra vonatkozólag: „Az isteni Gondviselés arra szemelte ki önöket, hogy szent Vince dicsőjét újabb fénysugárral: az alázatosság és az önfeláldozás dicsőfényével emeljék. Nagy épülésünkre ismét visszatértek szent hivatásuk műveinek rejtekébe. Elkerültek minden emberi kitüntetést és boldogok, hogy az emberiségnek nyújtott kiváló szolgálatokért semmi más jutalmat nem kaptak,

mint azt, mely az örök hazában, Istennél vár reájuk.”

Az alázatos szent Vince alázatos gyermekeihez nem is illett volna ez másképp!

(Folytatjuk.)

### Sajtóhibák a novénákban.

Mivel a nővér-imakönyv egy része még német nyomdában készült, több sajtóhiba csúszott be, s ez különösen a novénáknál sok zavart okozhat. A hibás novénákat e helyütt kijavítva hozzuk. Kérjük a kedves nővéreket, hogy kiki e szerint javítsa ki a saját imakönyvében.

SZENT PÉTER ÉS SZENT PÁL ÜNNEPÉN.

Három Miatyánk, Üdvözlégy, Dicsőség.

V. Szent Péter és szent Pál,

R. Könyörödj érettünk! (3-szor.)

SZENT VINCE ÜNNEPÉN.

Három Miatyánk, Üdvözlégy, Dicsőség.

Könyörödjünk.

Úr Isten, ki Anyaszentegyházadban stb. (Lásd. 87 o.)

V. Szent Vince.

R. Könyörödj érettünk! (3-szor.)

SZŰZ MARIA SZEPLŐTELEN FOGANTATÁSA ÜNNEPÉN.

Ave maris Stella etc. (Lásd 48. old.)

Ó bűn nélkül stb. (3-szor.)

A SZOLGÁLÓ-NŐVÉREK SZENTMAGÁNYA ALKALMÁVAL

Veni Creator Spiritus (Lásd, 22. old.)

Ave maris Stella (Lásd 48. old.)

Ó bűn nélkül stb. (3-szor.)

## Szünórák.

### Rendelet.

N. N. nővér a lelkimagányból hazajövet hozta a hírt, hogy: Hochwürdigé Vater mondta a retrétbe, a szentmise felmutatás alá nem szabad sem husztn, sem krasn, csak lélekhúzni.

### Útbaigazítás.

Ugyanezen kedves nővér egy látogató ft. urat kövélkezőképen utasított a kertbe, hol a nővérek délután dolgoztak:

„Kérek alázatos, ft. úr, tesik egyenes meni ezen az uca. A Weisz zsidó a sarkába megfordítani, ott van egy asztalos. Akkor kell egészen fent mennyi, ott vannak a banyanépek. A sarkon tesik befordítani! A banyaház a sarkába megfordítani! Tessik még egy kicsit mennyi; ott van egy kapu, tessik kopolnyi. Ha nem meghalnak, tesik kétszer kopolnyi, aztán megnyitja a kapu. Ott van mije kert.”

A főtisztelendő úr célhoz ért erre a magyarázatra is.

Kérdezi a szolgáló-nővér: „Mondja, kedves nővér, bevezette a ft. urat az értekezőbe?”

„Á, dehogy, Liebste Schwester! Nem bementunk beszelt-szobába; kapolnya sarkába mindjárt megvégeztunk!”

### Kellemes ajándék.

Fogat húztak egy nővérnek. A fogorvos a kezeléssel együtt öt pengőt kért. Elszörnyűködik a kísérő nővér: „Hát ez még a foghúznitű is pénzt kér? A orvos nekem sorba mint kihúzta ajántékba, intyen.”

### Nagy meleg.

Mikor naty meleg van, csak lábmosnitű lehet alunni; lábmosni nélkül egész éjjel semmitem lehet alunni.



# KÖZPONTI LAP

Havi közlemények  
Szent Vince Szeretet-leányai számára.

17. ÉVFOLYAM.

1931.

5. SZÁM

TARTALOM: Labouré Katalin nővér. — Krisztus földi Helytartója. — Egyházi ének- és zenetanfolyam. — Új testvérlapok. — Tiszteletreméltó Katalin nővér boldoggáavatási pere. — Muschong Mária nővérünk a brazíliai missióban. — Etienne K. János. 21. Miért nem nevelhet az eretnkség és szima Szeretet-leányát? — Amittől a lélek acélosodik. — Kérdések — Feleletek. — A nővér revolvere. — Családi ünnep. — Szünórák.

## Labouré Katalin nővér.

(Főtisztelendő Cazot atyától.)

Dicső Atyánk ünnepén, július 19-én hirdették ki Rómában a Consistorium termében, Szentséges Atyánk XI. Pius, kardinálisok, püspökök és prelátusok jelenlétében azt a dekrétumot, mely Labouré Katalin nővér erényeinek hősiességét állapítja meg és e szavakkal végződik: *Ennél fogva biztosak lehetünk arról, hogy Isten tiszteletreméltó szolgálója, Labouré Katalin nővér hősiességében gyakorolta az isteni erényeket: a hitet, reményt, az isteni és felebaráti szeretetet, úgyszintén az okosság, igazságosság, erősség és mértékletesség sarkalatos erényeit.*

Kiről is van itt szó? És miért van ez az ünnepélyes manifesztáció? Vajjon rendalapító-e Katalin nővérünk? Avagy talán a nagy szent Terézia nyomaiban járó misztikus? Ó nem! Csak egyszerű Szeretet-leánya. Képzettsé-